

KONU: YMM KARŞIT İNCELEME TUTANAĞI TEKNİK KILAVUZU

İSTANBUL DENETİM SİRKÜLERİ 2026

www.istanbulymm.com

İSTANBUL
GLOBAL DENETİM

SİRKÜ NO 2026 / 003

Yeminli Mali Müşavirler (YMM) tarafından yürütülen karşıt inceleme süreçleri 24 Aralık 2025 tarihli Resmî Gazete’ de yayımlanan 1 Sıra No’lu Tebliğ ile yürürlüğe girmiş, kâğıt ortamındaki belge trafiği sonlandırılarak ‘Dijital Vergi Dairesi’ üzerinden güvenli, hızlı ve doğrulanabilir bir yapıya kavuşturulmuştur.

Uygulama takvimi iki aşamalı olarak belirlenmiştir:

- **01.01.2026:** Sistemin ihtiyari olarak kullanılmaya başlandığı tarih.
- **01.07.2026:** Kâğıt ortamında tutanak düzenlemenin hukuken geçersiz sayılacağı ve elektronik gönderimin zorunlu hale geleceği tarih.

Sistem, YMM (Talep Eden) ve Mükellef (Cevap Veren) arasındaki veri akışının Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) sunucuları üzerinden sağlanması esasına dayanır. Sistemin en önemli özelliği, verilerin manuel giriş yerine büyük oranda GİB veri tabanından otomatik olarak çekilmesidir. Tüm onay süreçleri SMS Doğrulaması ile gerçekleştirilir. YMM tutanağı gönderirken, mükellef ise cevabı onaylarken sistemde kayıtlı cep telefonlarına gelen tek kullanımlık şifreyi girmek zorundadır. Bu işlem, ıslak imza yerine geçerek hukuki bağlayıcılık ve ispat gücü sağlar. Ayrıca, tutanak onaylandığı anda sistem tarafından otomatik ‘Tarih’ ve ‘Zaman Damgası’ vurulur; bu sayede geçmişe yönelik belge düzenlenmesi teknik olarak engellenmiş olmaktadır.

1. Yeminli Mali Müşavir (YMM) Tarafından Yürütülen Süreçler

Süreci başlatan taraf olan YMM, Dijital Vergi Dairesi üzerinden adım adım ilerleyerek tutanağı oluşturur:

- **Sözleşme Kontrolü:** YMM, incelemeyi hangi sözleşmeye (KDV İadesi veya Tam Tasdik) istinaden yapıyorsa o sözleşmeyi seçmek zorundadır. Sistem, girilen dönem ile sözleşme dönemini otomatik kıyaslar. Geçerli bir e-Sözleşme bulunamazsa işlem engellenir.
- **Fatura Veri Girişi:** İncelemenin temelini oluşturan faturalar (Tarih, Seri-Sıra No, Tutar, KDV) YMM tarafından sisteme girilir. Çok sayıda fatura olması durumunda, GİB formatına uygun Excel dosyası ile toplu yükleme yapılabilir. YMM, mükellefin muhasebe kayıtlarına (yevmiye no vb.) müdahale edemez; bu alanlar YMM ekranında pasiftir.
- **Mükellef Bilgileri:** Nezdinde inceleme yapılan mükellefin Vergi Kimlik Numarası girildiğinde, unvan ve vergi dairesi bilgileri sistemden otomatik gelir ve değiştirilemez. Bu durum, yanlış mükellef adına işlem yapılmasını önler.

2. Mükellef Tarafından Yürütülen Cevaplama Süreci

YMM tarafından gönderilen tutanak, mükellefin Dijital Vergi Dairesi hesabına ‘Bildirim’ olarak düşer. Mükellef, tutanağı ‘Gelen Karşıt İnceleme Tutanaklarım’ menüsünden görüntüler ve cevaplar. Mükellefin veri girmesi zorunlu olan alanlar şunlardır:

Adnan Kahveci Bulvarı No: 198 Aker Plaza 34188 Bahçelievler – İstanbul / TÜRKİYE

Tel: 0212 452 89 19 Fax: 0212 452 89 78

www.istanbulymm.com www.istanbulglobalbd.com

- **Ortaklık ve Yasal Defter Bilgileri:** Mükellef, güncel ortaklık yapısını ve ilgili döneme ait yasal defterlerin tasdik bilgilerini girmek zorundadır.
- **e-Defter Berat Notu:** Eğer inceleme yapılan döneme ait e-Defter beratlarını yükleme süresi henüz dolmamışsa, mükellef sistemdeki hazır şerh metnini seçerek yasal sorumluluğunu yerine getirmiş sayılır.
- **Muhasebe Kayıtları:** Mükellef, YMM'nin girdiği faturaların karşısına kendi yevmiye maddesi, defter kayıt tarihi ve ödeme şekli (banka, çek vb.) bilgilerini işler.
- **Hata Bildirimi:** Mükellef, YMM'nin girdiği fatura tutarlarını değiştiremez. Ancak bir hata tespit ederse, 'Hatalı Satır Açıklama' alanına şerh düşebilir ve doğrusunu yeni bir satır olarak ekleyebilir.

3. Hata Yönetimi: Pasif ve İptal Talepleri

Sistem, tek taraflı veri değişikliğine izin vermez. Onaylanmış bir tutanakta hata fark edilirse 'Karşılıklı Onay' mekanizması devreye girer:

- **Pasife Çekme:** Taraflardan biri düzeltme yapmak isterse 'Pasif Talebi' gönderir. Diğer taraf bu talebi onaylarsa tutanak düzenlemeye açılır. YMM düzenleme yaparken, veri bütünlüğünü korumak adına sadece ilgili satırdaki mükellef verileri silinir, diğer doğru veriler korunur.
- **İptal Etme:** Tutanak tamamen yanlış bir temele dayanıyorsa (yanlış mükellef, yanlış dönem vb.) iptal talebi gönderilir. İptal edilen tutanaklar raporlarda kullanılamaz.

4. Raporlama ve Entegrasyon

Süreci tamamlanan ve karşılıklı onaylanan her tutanağa sistem tarafından benzersiz bir 'İşlem ID' (Kimlik Numarası) atanır. YMM, e-YMM Tasdik Raporunu yazarken bu ID numarasını ilgili alana girer. Sistem, tutanağın içeriğini otomatik olarak rapora ekler. Bu entegrasyon sayesinde, tutanakların ayrıca kâğıt çıktı olarak alınmasına, taranmasına veya vergi dairesine fiziksel olarak ibraz edilmesine gerek kalmaz.

Kılavuz'a aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşılabilir:

<https://dijital.gib.gov.tr/Kilavuzlar#4>

SİRKÜ NO 2026 / 003

KOLAYLIKLAR DİLERİZ.

Bilgi:

Sirkülerlerimiz hakkında ayrıntılı bilgi alabilmek için denetim ekibiyle iletişime geçebilirsiniz. Sirkülerler numara sırası takip eder. Ulaşmayan sirkülerler için lütfen bilgi veriniz.